

FOSEN NATURVERNFORENING

Adr. : Ytre Ringvei 32, 7100 Rissa Tlf. : 73851430
- foreningen for et bredt, helhetlig og aktivt naturvern på Fosen

Vår ref : A.10.1mø

Deres ref :

Dato : 13.11.17

FYLKESMANNEN I NORD-TRØNDELAG
ROVVILTNEMNDA
POSTBOKS 2600
7734 STEINKJER

Vedrørende fastsatt gaupekvote i region 6, Midt- Norge for 2018. Klage.

Gaupa er på Norsk Rødliste 2015 definert som sterkt truet. Bestanden er nå på et lavmål på landsbasis med ca. 330 individ og 55,5 familiegrupper. For hele Skandinavia er det nå en nedgang på 5% i bestanden. Jakt på en sterkt truet dyreart er i utgangspunktet svært kontroversielt. For å opprettholde en god nok genetisk variasjon i bestanden bør en være forsiktig med et større uttak av gaupe i denne omgang. I følge Naturmangfold-lovens prinsipper om føre-var-holdning og samlet belastning på landsbasis bør en vise måtehold.

Imidlertid ble det under siste jakt og ved noen påkjørsler/uhell, en avgang på 37 gauper i Midt- Norge i 2017. Uttak på landsbasis var 55 stk. Det ble en avgang på vel tre ganger så mange voksne hunndyr enn det som var bestemt i den opprinnelige hovedkvoten for hunndyr i region 6 (4 bestemt/13 stk. i avgang).

Det er nå beregnet ca. 330 voksne gauper i landet og 55,5 familiegrupper, noe som er under bestandsmålet på 65. For landet under ett er kvoten 45 dyr med reserve på 4 dyr. Rovviltnemnda region 6 støtter seg på at de siste tre års gjennomsnitt for familiegrupper er på 16,7 beregnet før jakt 2017 mens bestandsmålet er 12 familiegrupper. Bestanden er estimert til ca. 90 gauper.

Rovviltnemnda i region 6 har fastsatt en gaupekvote på 27 dyr, derav kvote på inntil 4 voksne hunndyr i områder med mål om yngling. I områder uten mål om yngling er det ikke hunndyrkvote. Det kan eventuelt tildeles 4 reservedyr med inntil 2 voksne hunndyr. Kvotene er fordelt på jaktområder. Fosen, som nå er utvidet mot Leka og Nærøy, har en kvote på 7 dyr og er et område definert uten mål om yngling. Områder uten yngling har ikke hunndyrkvoter. For øvrig er kvoten i Møre og Romsdal 2 dyr, derav 1 voksent hunndyr. Deler av fylket er kvotefritt. Kvoten i Sør-Trøndelag er 4 dyr, derav 2 voksne hunndyr. Deler av fylket er uten mål om yngling og har kvote på 4 dyr. Deler av Sør- Trøndelag har også en geografisk oppdeling i deler av jaktperioden. Nord- Trøndelag har kvote på 3 dyr, derav 1 voksent hunndyr. I tillegg er deler av fylket uten mål om yngling og har her kvote på 7 dyr. Fosen m.v. kommer også i tillegg – det er et område uten mål om yngling med kvote på 7 dyr.

Ut fra tilgjengelig informasjon synes fastsatt kvote å være for høy på grunnlag av:

1. Reell avgang med en kvote på 27 + 4 dyr kan estimeres til reelt å bli ca. 42 dyr hvis en tar utgangspunkt i forårets historikk (kvote 21 + 4 ble til 37 dyr). Dette er mye når kvoten i hele landet er på 45 dyr.

2. NINA's prognosemodell 774-2011 viser at hvis målet var 15 familiegrupper så kunne en ta ut 19 voksne dyr og derav 6-7 hunndyr. Da blir det urimelig å nå ta ut ca. 42 dyr av de ca. 90 dyr som befinner seg i området.
3. Bestandsestimatet er for usikkert eller mangler ennå. Tallene baseres på estimat før jakt 2017. Imidlertid foreligger et estimat fra NINA, rapport 1370-2017, som viser en bestand på 14,8 familiegrupper. Da synes det urimelig at totalt 15 voksne hunndyr skal tas ut (det reelle tallet en totalt må regne med i løpet av jakta). Sekretariatet regner feilaktig med bestand på 18,5 familiegrupper, men det var bestanden før jakta 2017.
4. Uttaket i områder uten yngling og i områder uten kvote vil påvirke bestanden i hele regionen da gaupa vandrer over store avstander.
5. Uttaket og avgangen forøvrig av voksne hunndyr var relativt stort i 2017-jakta (13 stk). Dette må bety at kvotene må justeres ned i 2018- jakta.
6. Svært lav gaupebestand i resten av landet (under bestandsmål i flere regioner) bør føre til at kvoten justeres ned i Midt- Norge. Vi skal ha 18,46% av familiegruppene i landet (12 av 65). Da er det urimelig at vi har 57% av landets jaktkvote (27 av 45), eller det at det skal tas ut 30% av regionens bestand – omgjort for hele landet ville det ha betydd et uttak på 99 dyr.
7. Antallet påviste skader er lavt. For rein har tallet sunket fra 62 i 2014 til 40 i 2017. For sau fra 79 i 2015 til 52 i 2017. I tillegg er de påviste skaden for en stor del (90 - 95%) bare usikre antatte skader (SNO og FM) uten særlig relevans som bakgrunn for vedtak.

Av de 2 millioner sauer som var på utmarksbeite 2015 kom 108 000 aldri hjem igjen. Det ble utbetalt erstatning for ca. 20 200 i 2016 som ble dokumentert, eller vurdert tatt av rovdyr av fylkesmannen, dvs. ca. 19% av tapte dyr på beite. Hele 81% antas tapt av andre årsaker. Det beregnes videre at ca 25% av dyr erstattet som rovdyrtapt skyldes gaupe, dvs. ca. 5 050 eller 4,7% av totaltapet på 108 000 individer. Det blir nok også utbetalt mye erstatning uten at det er dokumentert tatt av gaupe. NINA- forskerne Odden og Linnell har funnet ut at de dokumenterte gaupeskader dreier seg om bare 4 – 9% av tapet som er erstattet. Legger en dette til grunn så er gaupa langt fra noen trussel mot beitenæringen.

Som en konklusjon på dette foreslår vi at kvotene justeres kraftig ned. Reservekvote tildeles ikke. Hunndyrkvote på 4 beregnes for alle jaktområder, både de med og uten yngling og i kvotefritt område. For Fosen spesifikt må kvoten justeres ned til 2 dyr.

Med hilsen
Fosen Naturvernforening

Magnar Østerås
Leder

Ann Kari Ulveseth

Kopi: Klima- og miljødepartementet
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Miljødirektoratet
NINA